

Malezi na Watoto

Metodika a vybrané výsledky impaktivé evaluace programu Dialogic Booksharing v Tanzanii

Martin Schlossarek, Eva Šerá Komlossyová, Peter Cooper,
Lynne Murray, Ondřej Vencálek, Machumu Maregesi,
Jaromír Harmáček, Lenka Dušková, Simona Šafaříková

**Palacký University
Olomouc**

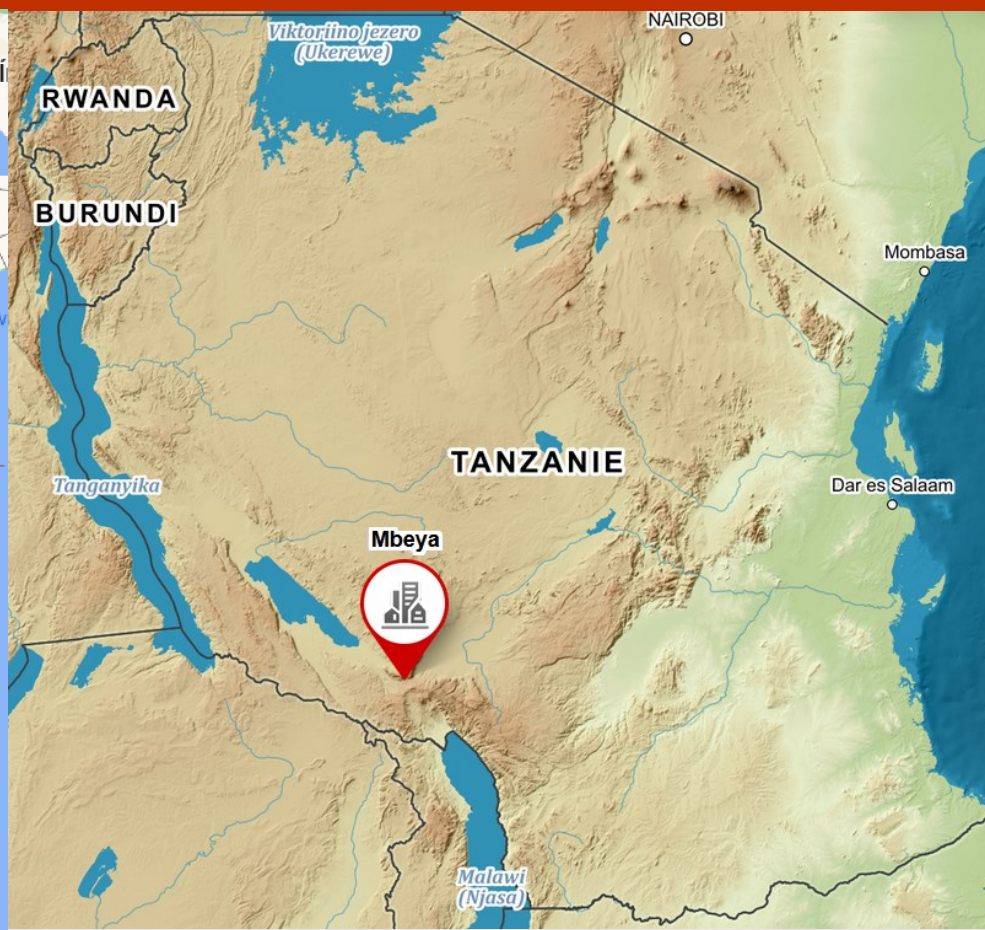
Obsah

1. Projekt

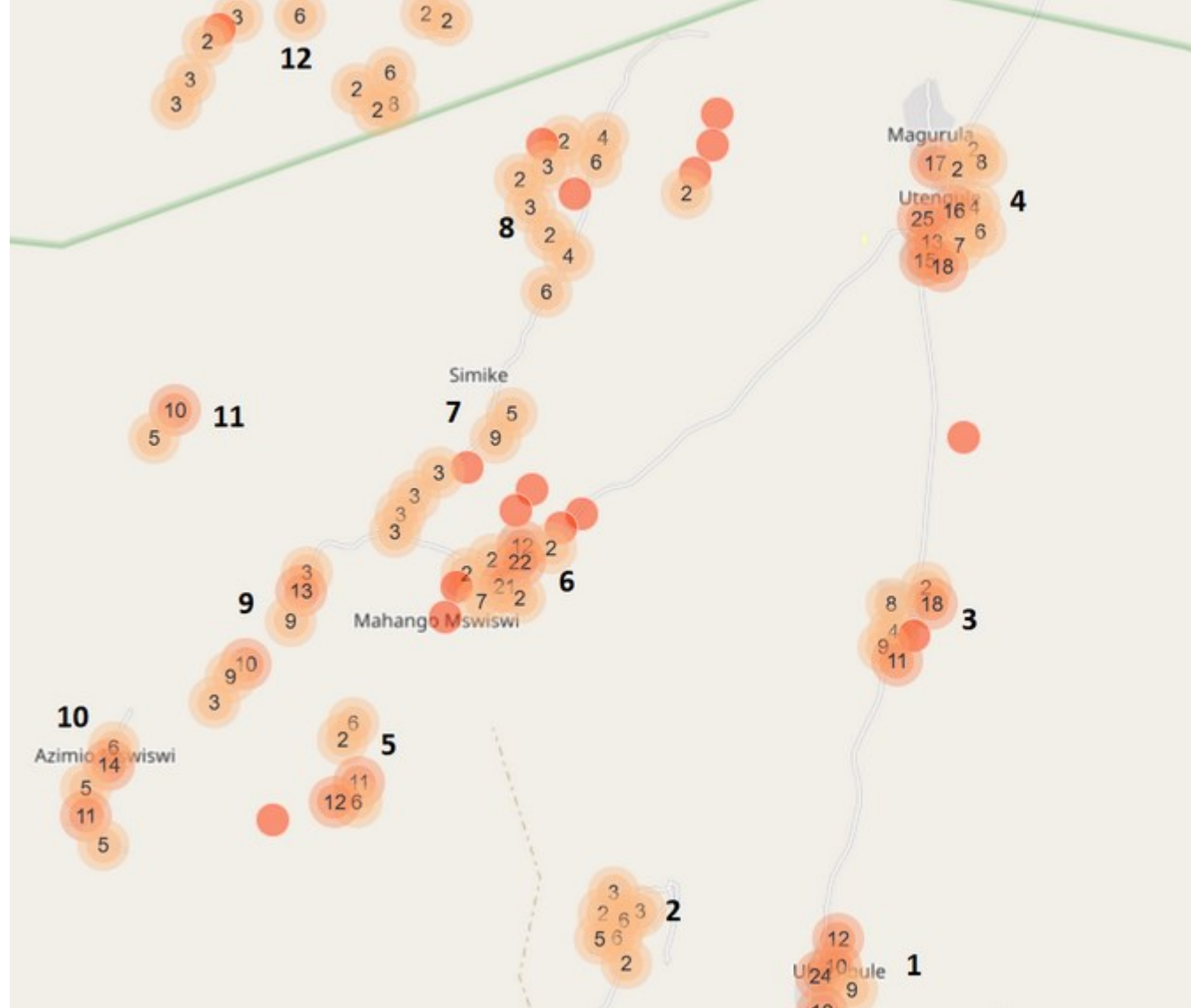
- Kontext
- Dialogic Booksharing
- Playful Activities
- Spořicí skupiny

2. Evaluace

- Celkový design
- Kvantitativní větev
- Kvalitativní větev

Tanzanie

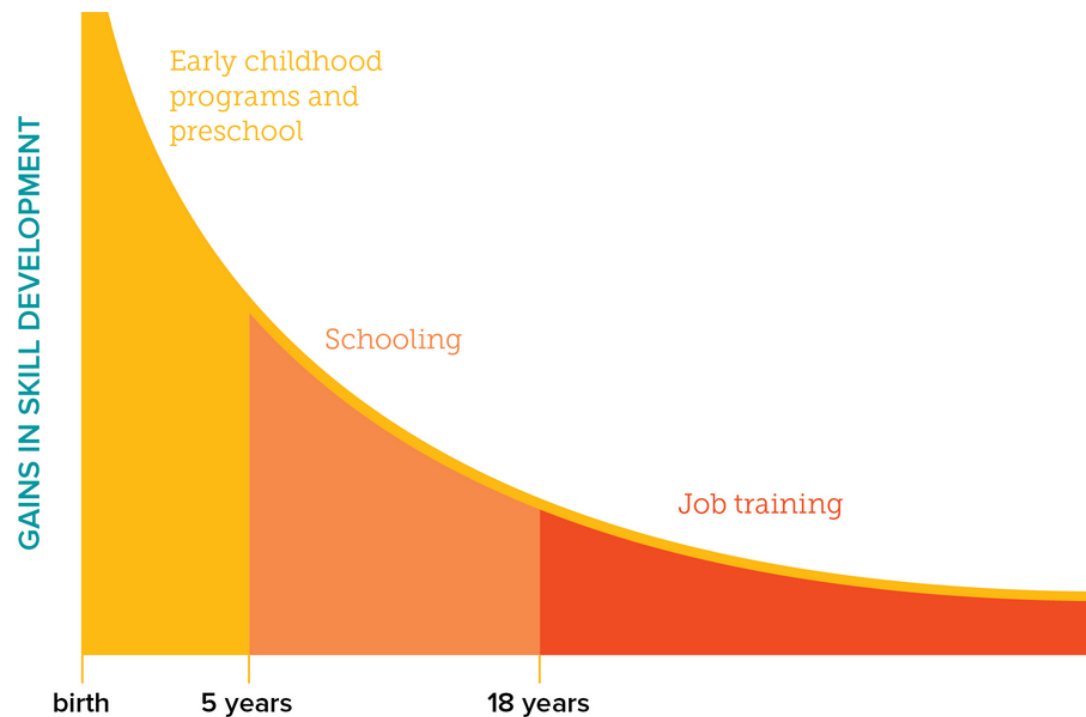
- 1 - Uhambule - Nganga, Kibaoni
- 2 - Uhambule - Mkwajoni, Gomoshelo
- 3 - Iduya
- 4 - Utengule, Magurula
- 5 - Mahango - Malawatu
- 6 - Mahango Mswiswi
- 7 - Simike
- 8 - Simike - Wambilo
- 9 - Azimio Mapura
- 10 - Azimio Mswiswi
- 11 - Azimio Mapura - Majojoro
- 12 - Simike - Mapula

Proč se zaměřujeme na tak malé děti?

- věk do pěti let je pro kognitivní vývoj dítěte krucální

- (nejen) chudé matky často nevěří, že kognitivní vývoj dítěte mohou zásadně ovlivnit

**World Health
Organization**

Dialogic Booksharing

WHAT is PLH for toddlers?

Dialogic Booksharing

- pomáhá rodičům stimulovat kognitivní a sociální rozvoj dětí pomocí interakcí nad obrázkovými knihami
- maminky s dětmi ve věku 15 až 45 měsíců, 2023: pozváno cca 150 matek

SESSION 1	SESSION 2	SESSION 3
INTRODUCTION PART 1	INTRODUCTION PART 2	POINTING AND NAMING
The book cover for "Say Goodnight" by Helen Oxenbury shows three children in bed, each with a different animal (a cat, a dog, and a rabbit) on their chests. The title "Say Goodnight" is in large blue letters, and the author's name "HELEN OXENBURY" is at the top.	The book cover for "All Fall Down" by Helen Oxenbury shows three children on the floor, one of whom is falling. The title "All Fall Down" is in large blue letters, and the author's name "Helen Oxenbury" is at the bottom.	The book cover for "Clap Hands" by Helen Oxenbury shows two children sitting on the floor, clapping their hands. The title "Clap Hands" is in large pink letters, and the author's name "Helen Oxenbury" is at the bottom.

Playful activities

- učí maminky stimulovat fyzický a emocionální vývoje dětí prostřednictvím aktivit zaměřených na rozvoj jemné motoriky a cvičení
- maminky s dětmi ve věku 15 až 45 měsíců, 2023: pozváno cca 150 matek


```
graph LR; A([SDÍLENÍ KNIH]) --> C([SPOŘÍCÍ SKUPINY SIMWABY]); B([PLAYFUL ACTIVITIES]) --> C;
```

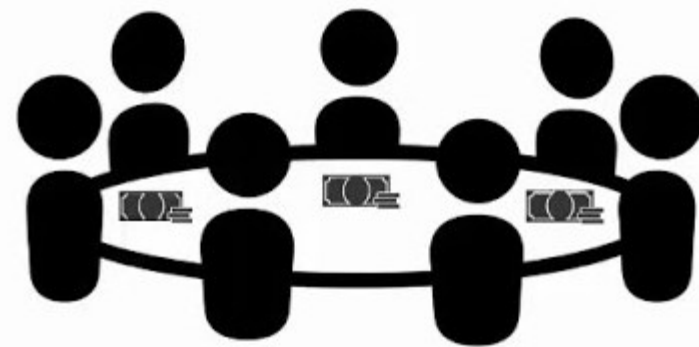
SDÍLENÍ KNIH

**PLAYFUL
ACTIVITIES**

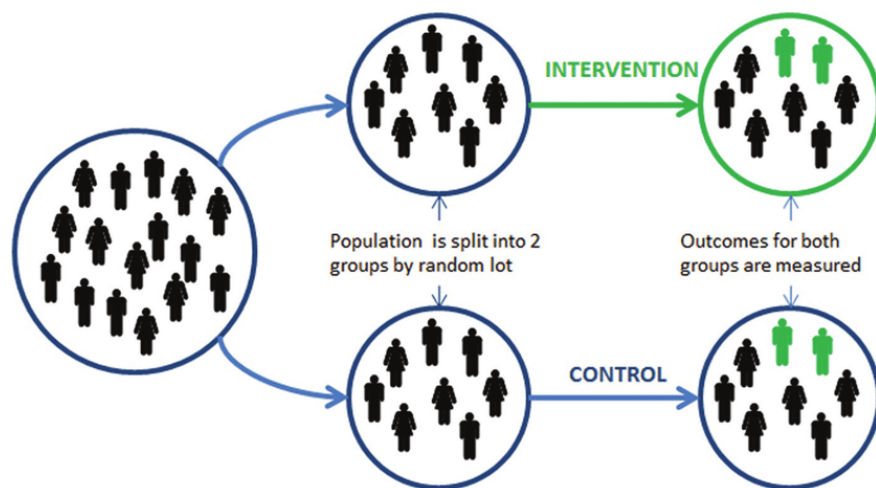
SPOŘÍCÍ SKUPINY SIMWABY

Spořicí skupiny „Simwaby“

- po skončení DB a PA matky pokračují v setkávání v rámci spořicích skupin
- motivování matek dál si „povídat“ o dětech a metodách, které se naučili, výměna a distribuce knížek ...

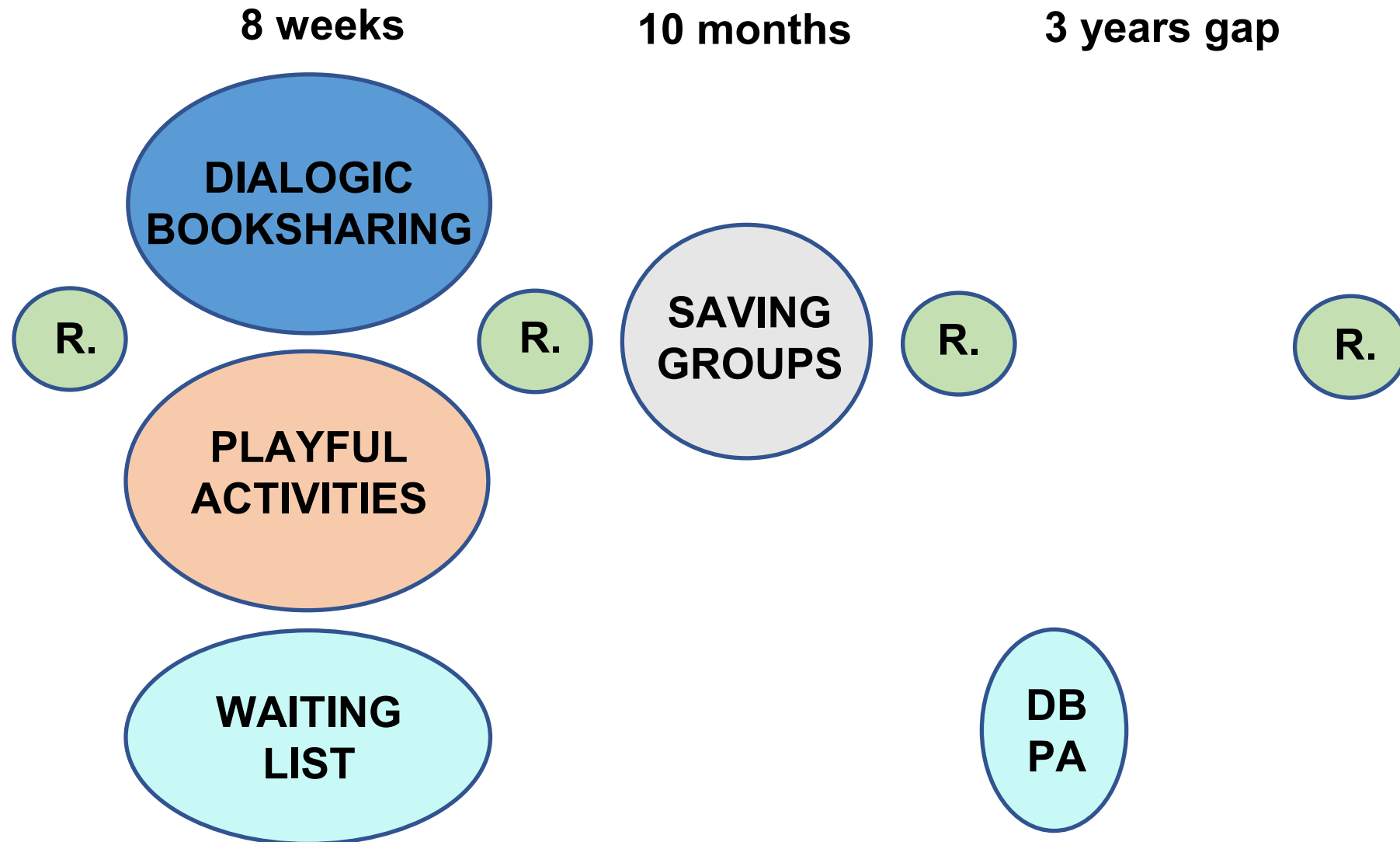

RCT

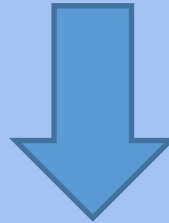

1. experimenty 2. dotazníky 3. další nástroje a doplňující informace

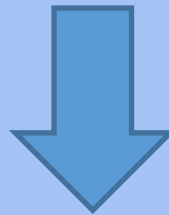
Evaluace

CELKEM REGISTROVÁNO: 627
ZPŮSOBILÝCH: 542
PO VYŘAZENÍ (GEOGRAFIE): **443**

*náhodné rozdělení
do 3 skupin*

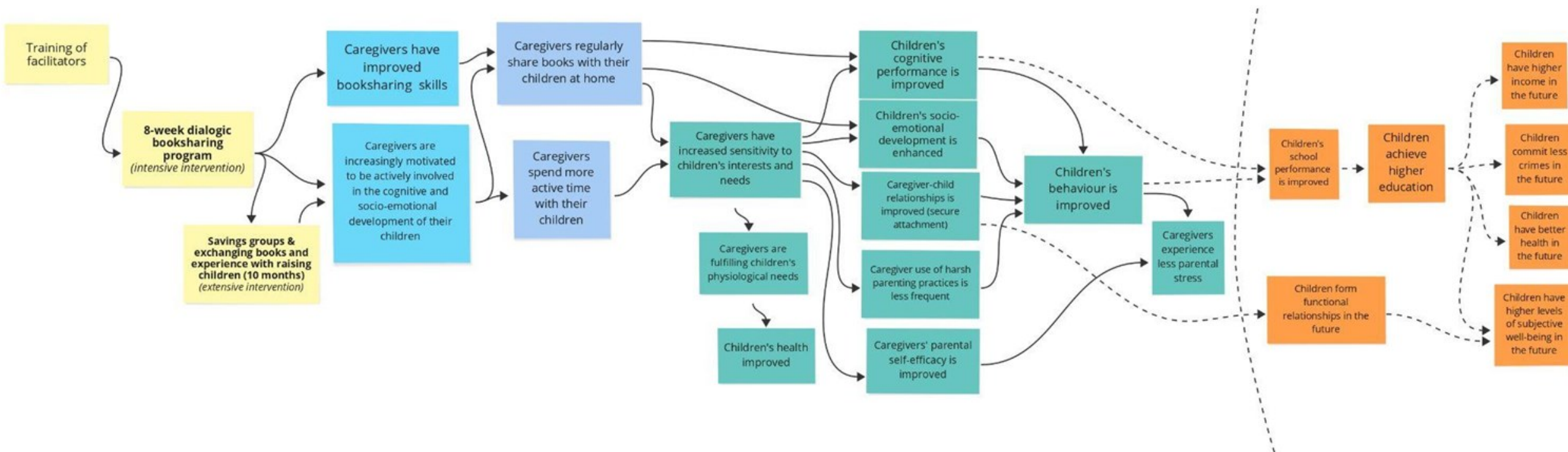
DB: 149 lidí (68 %)
PA: 152 lidí (70 %)
WL: 142 lidí

Teorie změny DB

ACTIVITIES

OUTCOMES

IMPACTS

Teorie změny DB

ASSUMPTIONS

We formulate assumptions up to the level of **intermediate outcomes**.

1.
 - facilitators: - engage caregivers in sessions
 - motivate caregivers to actively engage in the development of their children with booksharing
 - give comprehensible lectures
 - provide sessions with fidelity
 - caregivers understand the sessions
 - cognitive abilities of caregivers are sufficient to follow sessions
 - topics of sessions are perceived as culturally appropriate by caregivers
2.
 - caregivers are motivated to continue the regular meetings (e.g. by the opportunity to join savings groups)
 - books that the caregivers exchange do not get lost
3.
 - caregivers attend the meetings regularly
 - caregivers are engaged actively in sessions
4.
 - books and study materials are comprehensible
 - books and study materials are seen as culturally appropriate by caregivers
 - books and study materials are attractive for children
 - caregivers perceive booksharing as feasible, not difficult to do at home, and beneficial for their children
 - caregivers have time for booksharing with their children
 - caregivers have a supportive environment at home for booksharing with their children
 - caregivers do not face any other barriers that would disable them from practicing booksharing with their children at home
5.
 - caregivers have time for playing with their children
 - caregivers perceive the time spent in active play and other types of engagement with their children as beneficial
 - caregivers have a supportive environment at home for playing with their children
 - caregivers do not face any other barriers that would disable them from spending an active time with their children at home
6.
 - parenting approaches of caregivers towards their children are open and allow them to actively listen to their children and respond to their needs
7.
 - booksharing, as designed in this intervention, is an effective enough tool to boost children's cognitive and socio-emotional development
8.
 - child has sufficient diet
 - child is in good health condition
9.
 - caregivers have sufficient resources to fulfill the physiological needs

ASSUMPTIONS VERIFICATION MEANS

1.
 - inspections in the booksharing sessions (monitoring)
 - attendance sheets with facilitators' assessments of the attitudes of caregivers toward the topic of each session
 - written feedback collected from caregivers after each session
 - interviews and focus groups with caregivers after the end of the intensive intervention phase
 - focus groups with facilitators of booksharing sessions after the end of the intensive intervention phase
 - Vienna matrices test administered with caregivers
2.
 - interviews and focus groups with caregivers after the end of the intensive intervention phase
3.
 - attendance sheets with facilitators' assessments of the level of engagement of caregivers in sessions
4.
 - interviews and focus groups with caregivers after the end of the intensive intervention phase
5.
 - interviews and focus groups with caregivers after the end of the intensive intervention phase
6.
 - interviews with caregivers before and after the intensive intervention phase
7.
 - RCT of the booksharing intervention
8.
 - measuring the weight and height of children
 - questionnaire (health-related questions)
9.
 - questionnaire (wealth-related questions)

Evaluace: sledované proměnné

Outcomes	Measures
Primary outcomes	
Child language	• receptive and expressive language: MacArthur-Bates Communication Development Inventory (short-form version, adapted) • receptive language: Peabody Picture Vocabulary Test (adapted) • expressive language: Expressive One Word Picture Vocabulary Test (adapted)
Parental sensitivity and parent-child reciprocity	• parental sensitivity and parent-child reciprocity: directly observed booksharing task rated with the Murray Global Rating Scale

Evaluace: sledované proměnné

Secondary outcomes	
Child attention	• Early Child Vigilance Task
Child behavior	• prosocial behavior: Help task • prosocial behavior: Strengths and Difficulties Questionnaire, prosocial subscale • behavior: Strengths and Difficulties Questionnaire, total difficulties score
Parenting	• parental engagement with child: frequency of engagement in joint play with child, self-recorded in diaries • parenting practices: Parenting Styles and Dimensions Questionnaire: Connection, Physical Coercion, and Verbal Hostility dimensions • parenting efficacy: Parenting Self-Efficacy questionnaire (TOPSE) (selected questions)
Parental stress	• Parental Stress Scale

Evaluace: sledované proměnné

Exploratory outcomes	
Child health	• Incidence of diarrhea • Wasting • Stunting • Underweight
Moderators/Selected confounding variables	
Sex of the child	• Sex of the child
Socio-economic situation of families	• Asset index
Parental cognitive	• Vienna matrices test

Coding Scheme for Parent-child Book-sharing Interaction

(simplified version for DB in Tanzania)

Record start time and finish time.

Child Measures:

Emotional Tone
Attention

Parent Measures:

Facilitations (do not code)
Coercions/ and hostile actions
Positivity (do not code)
Pacing (do not code)
Sensitivity

Joint Measures:

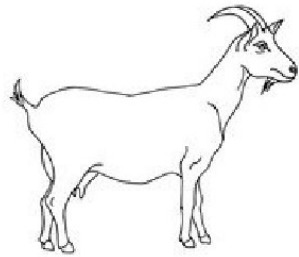
Reciprocity

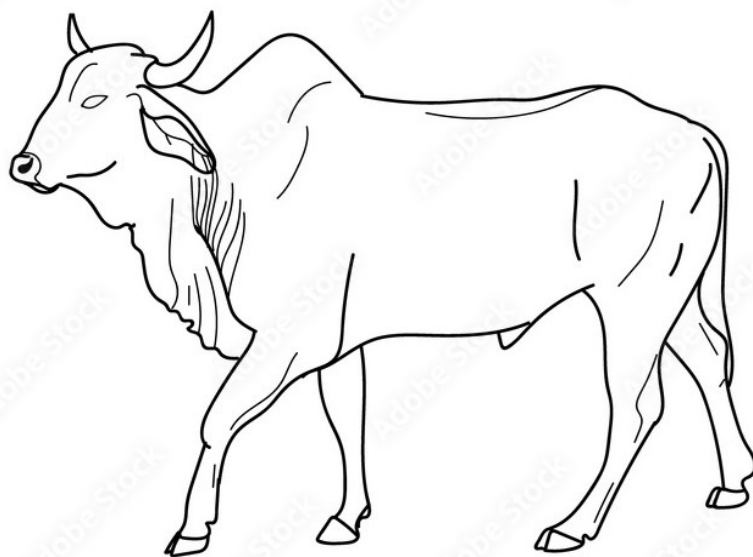
SUMMARY for sensitivity – watch out for:

- 1/ **coercion** – more coercive/hostile actions -> worse score
- 2/ **facilitations** – typically demonstrating how a task is performed - e.g., turning a page (x if she continues to complete the task without engaging the child, this is not facilitation) Other examples: holding the book steady for the child, supporting the child in turning the pages when the child needs her assistance
- 3/ **emotional tone of mother, her positivity** – her tone is positive, warm, she is trying to make it a positive experience for the child, she may be smiling
- 4/ **pacing** – see above
- 5/ **ability to react appropriately** – for example to regain the attention of child when bored, to calm the child down when nervous or angry, to correctly interpret the child's signals and react accordingly, to follow child's agenda/wishes rather than her own, to be attentive whenever needed
- 6/ **giving (positive) feedback to the child** – when child does something well (turn a page, point to something and name it), mother appraise the child by word or gesture
- 7/ **position of the child and mother** -> Are they close together? Is the position of the child comfortable? Do you feel “physical warmth” coming from mother to child?

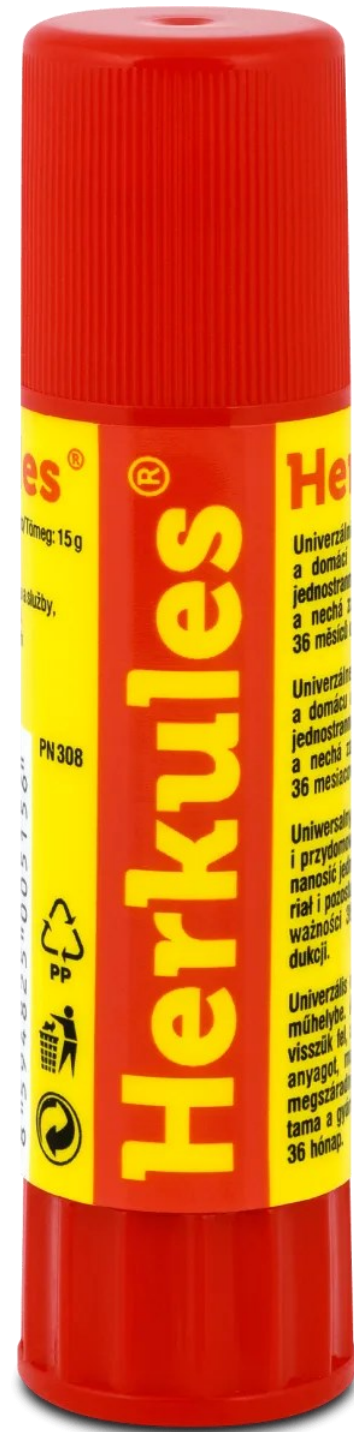

DALADALA

N'GOMBE

Dotazníky

- základní info o domácnostech (již sesbíráno, registration form)

- Toddler Language Scale

- SDQs

„Rather solitary, tends to play alone“

- Parental Stress Scale

„I sometimes worry whether I am doing enough for my child(ren).“

	Say	Just understand
Animals		
Duck		
Elephant		
Giraffe		
Monkey		
Cow		

- Parenting Styles and Dimensions

„Grabs child when being disobedient.“

- Parental Efficacy

„I can recognise when my child is happy or sad.“

Strengths and Difficulties Questionnaire

Ask the respondent to give her answers based on the child*'s behavior over the last six months. Get answers to each item in two stages. Stage 1: ask, "Is it true or not true?"; Stage 2: if the answer is "true", ask, "Is it somewhat true or "certainly true?".

**By child, we specifically mean the child who is (possibly will be) included in the project "Mama na Mtoto"*

	Not true	Somewhat true	Certainly true
Considerate of other people's feelings			
Restless, overactive, cannot stay still for long			
Often complains of headaches, stomach-aches or sickness			
Shares readily with other children (treats, toys, pencils etc.)			

Parental Stress Scale

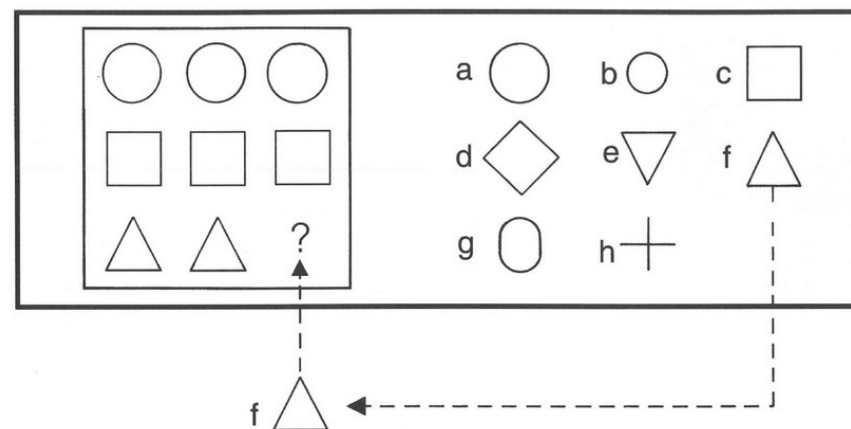
The following statements describe feelings and perceptions about the experience of being a parent. Think of each item in terms of how your relationship with **your child or children*** typically is. Please indicate the degree to which you agree or disagree with the following items by placing the appropriate number in the space provided.

**The statements are related to the respondent's role as a parent in general, i.e. are not directly related just to the child who is (possibly will be) included in the project "Mama na Mtoto".*

	Strongly disagree	Disagree	Undecided	Agree	Strongly agree
I am happy in my role as a parent					
There is little or nothing I wouldn't do for my child(ren) if it was necessary.					
Caring for my child(ren) sometimes takes more time and energy than I have to give.					
I sometimes worry whether I am doing enough for my child(ren).					
I feel close to my child(ren).					
I enjoy spending time with my child(ren).					

Ostatní nástroje a doplňující informace

- Vienna Matrices Test
- diaries
- prezenční listiny
- evaluace hodin studentů
- evaluace studentů učiteli
- inspekce výuky
- rozhovory a fokusní skupiny

[illegible]

Jina na jina la ukoo la mlezi:

Jina na jina la ukoo la mtoto:

Jina la kijiji:

TAFADHALI ZUNGUSHIA SHUGHULI AMBAZO MTOTO WAKO AMEFANYA NA ZUNGUSHIA MTU AMBAYE AMEFANYA NAYE SHUGHULI HIZO.

[illegible]

Data collection

- popis stanoviště:
 - standardně: data collector 1 (dělá experimenty), data collector 2 (dělá dotazníky, Vienna matrices test, váží a měří dítě), dále český student a jeho překladatel
- koordinátor, noční směna

Kvalitativní větev

- rozhovory s přibližně stejným vzorkem DB a PA účastnic ve všech třech vlnách
- post-intervention focus groups s DB a PA účastnicemi a facilitátorkami
- CÍL:
 - subjektivní hodnocení intervence a jejích dopadů
 - zjistit, jak intervence ovlivnila vztah matek k dětem, způsob trávení času s dětmi, přístup k rodičovství a výchově dětí
 - odhalit, jaké faktory dopomohly či bránili dosáhnutí zamýšlených změn

**EVALUACE
kvanti data**

111 lidí (74,5 %)

baseline

99 lidí (65 %)

baseline

94 lidí (66 %)

baseline

**EVALUACE
kvali data**

30 lidí baseline rozhovory

31 lidí post-intervention rozhovory

20 lidí v 3 post-intervention FGs

8 facilitátorek v 2 post-intervention FGs

14 lidí baseline rozhovory

13 lidí post-intervention rozhovory

16 lidí v 3 post-intervention FGs

6 facilitátorek v post-intervention FG

SDÍLENÍ KNIH

**PLAYFUL
ACTIVITIES**

ČEKAČKA

Práce v TZN v roce 2023

- **květen:** příprava zázemí
- **červen:** příprava a pilotáž nástrojů sběru kvanti a kvali dat, školení pro Elizabeth - vedení rozhovorů
- **červenec - srpen:** pilotáž, registrace matek do projektu, školení pro DB facilitátorky
- **září - říjen:** sběr baseline dat
- **září - listopad:** vzdělávací program pro matky v DB a PA
- **listopad - prosinec:** sběr post-intervention dat
- **listopad a dál:** koordinace saving groups

Práce v terénu – personální složení

- **akademici KRES:** Martin Schlossarek, Eva Šerá Komlossyová, Jiří Chovaneček, Vojtěch Jochim
- **studenti KRES:** Lenka Drahá, Andrea Pevná, Eliška Stříbrská, Bára Kučerová, Michal Johec
- **studentka Caritas:** Pája Mináčová
- **tanzanští překladatelé:** Abel, John, Elizabeth, Veronica, Irene, Mariam
- **20 tanzanských místních žen**
- **3 místní koordinátoři saving groups:** John, Edgar, Tobias
- **lektorka z jihoafrické NGO Mikhulu Trust:** Karen Ross

Co se povedlo?

- registrace velkého množství žen do projektu (navzdory problémům s registrací místní NGO a nedostatku času na propagaci projektu)
- povolení k realizaci projektu ve všech vybraných vesnicích
- uspokojivě vysoká účast žen na seminářích
- semináře proběhly ve všech DB i PA skupinách
- pozitivní ohlasy matek na semináře (zejména PA)
- realizace náročného sběru dat v poměrně malém týmu, v dobré kvalitě (zejména post-intervention)
- uspokojivě vysoká účast na sběru dat
- všichni vyslaní z ČR přežili, nikoho nevyhostili

Co se nepovedlo?

- **nemáme data o všech** registrovaných matkách/dětech -> neměli zájem nebo jim nebylo povoleno se zúčastnit projektu/sběru dat, přestěhovali se, měli další dítě, zdravotní problémy, očekávali finanční odměnu atd.)
- **kvalita baseline dat nižší**, záběry z některých experimentů nepoužitelné
- v některých případech **problematické párování dat**
- **technické vybavení** (i když při druhém sběru lepší) je potřeba dále zlepšit
- **kvalita a spolehlivost některých facilitátorek/data collectors**
- **problémy se saving groups**

Plány 2024

- **zima - jaro:** monitoring saving groups
- **červen - červenec:** příprava třetího kola sběru dat a seminářů pro matky na waiting listu, rozhovory
- **srpen až září:** třetí kolo sběru dat (všechny matky)
- **září - listopad:** semináře pro matky na waiting listu

srpen až září: příprava půdy pro návazný výzkum od roku 2025 dál

- kdo tráví s dětmi čas?
- DB poskytován dětmi?
- brief DBS?